

М. С. Гусєва
студ. IV курсу
спеціальність «Менеджмент»
Науковий керівник: к. е. н., доц. І. В. Гайворонська

СУЧАСНІ СТИЛІ ЛІДЕРСТВА В УПРАВЛІННІ

В умовах сучасних глобальних викликів питання різноманітності стилів лідерства є актуальним, оскільки різні ситуації вимагають різних підходів до управління.

«Стиль» в переводі з грецької – загострена паличка, якою наносили надписи, пізніше це слово означало почерк. Виходячи з цього, стиль в лідерстві – це почерк і прийому, яким керівник приймає рішення і ухвалює дії в управлінні [1].

Класичною і найбільш поширеною класифікацією є класифікація, запропонована Куртом Левінім. Вона ґрунтувалась на методах і прийомах, за допомогою яких керівник приймає рішення.

Виділяють такі стилі:

1. Авторитарний. В авторитарному стилі всі рішення приймаються виключно керівником і колектив не впливає на його рішення і не приймає участі в його ухваленні. Це допомагає швидше ініціювати дії, натомість це обмежує ініціативність і креативність команди. Лідером встановлюються жорсткі правила, які обов'язкові в дотриманні, а також присутній жорсткий контроль при виконанні завдань. Комунікація при такому стилі лідерства однобока і направлена лише від керівника до підлеглих, керівник рідко надає допомогу підлеглим в виконанні завдань. Щодо підлеглих існують великі вимоги і очікування.

Авторитарний стиль управління вважається найкращим в екстрених і кризових ситуаціях, натомість він супроводжується низьким рівнем мотивації і ризиком виникнення конфліктів в колективі.

2. Демократичний. При демократичному стилі всі рішення приймаються після вислуховування колективу, після врахування їх пропозицій і думок. Питання вирішуються шляхом відкритих дискусій і обговорень, в яких всі члени команди мають однакове правого голосу і однаково впливає на ухвалення рішення. Керівник всіляко підтримує своїх підлеглих, допомагає у виконанні завдань, стимулює професійний розвиток і самореалізацію підлеглих, а також визнає їх досягнення. Відносини між керівником і підлеглих побудовані на основі довіри і взаєморозуміння, демократичний лідер створює в колективі атмосферу, яка сприяє ефективності колективу, такий стиль управління супроводжується підвищеною мотивацією і задоволеністю колектива.

3. Ліберальний. Ліберальний стиль керівництва характеризується найбільшою свободою. Підлеглі не обмежені в прийнятті рішень і вибору методів, які вони використовують при виконанні завдань, лідер не втручається і контролює виконання завдань. Керівник стимулює творчий розвиток підлеглих, обмін інформацією відбувається відкрито, кожен учасник робочого процесу може вільно висловлювати думки. В колективі панує атмосфера довіри і взаємоповаги та супроводжується високим рівнем мотивації [2].

Варта уваги також класифікація американського психолога Д. Гоулмана. Відповідно до даної класифікації існує шість підходів до лідерства. Які можна розділити на дві групи, а саме резонансні і дисонансні.

Амбіційний стиль. Амбіційний лідер встановлює цілі і чекає поки команда, попри всі труднощі виконають їх. При цьому, керівник не допомагає, а може лише наставляти, очікуючи повної віддачі від підлеглих.

Авторитарний стиль. Такий стиль керівництва передбачає чіткі і суворі правила, а також розподілення обов'язків. Лідер не прислуховується до думки підлеглих і приймає одноосібні рішення.

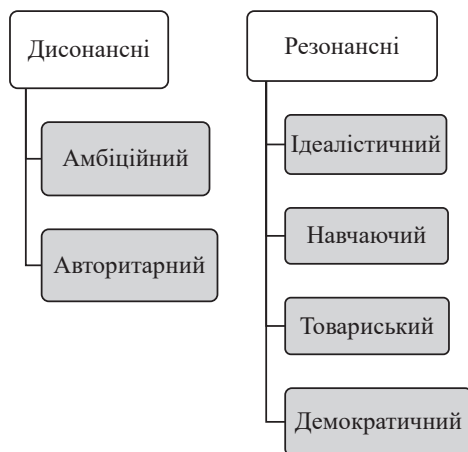

Рис. 1. Класифікація Д. Гоулмана

Ідеалістичний стиль. Ідеалістичний лідер ставить перед підлеглими мету і мотивує їх виконувати поставлене завдання. Інтереси колективу стоять вище власних інтересів, керівник може співпрацювати з різними спеціалістами і спонукати їх працювати злагоджено, задля виконання поставленої мети.

Навчальний стиль. Головною метою навчального стилю є розвиток і навчання підлеглих. Керівник часто спілкується з підлеглими особисто.

Товариський стиль. Злагоджена робота і приємний клімат в організації є основною рисою даного стилю. Товариський лідер намагається швидко вирішувати всі конфлікти, він зацікавлений, щоб колектив перебував у дружніх відносинах.

Демократичний стиль. Керівник залучає підлеглих до прийняття рішень, кожен має право висловити думку. Вітається ініціатива. Кінцеве рішення приймається лише після дискусії з усіма членами команди [3].

Отже, правильний підхід і розуміння стилів лідерства є важливою складовою процесу управління. Сучасні виклики потребують від управлінських кадрів адаптивності і гнучкості для ефективного управління підлеглими.

Список використаної літератури

1. Основи менеджменту: Конспект лекцій [Електронний ресурс] : навч. посіб. для студентів спеціальності 073 «Менеджмент» освітньо-професійної програми «Менеджмент і бізнес-адміністрування» / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; укладачі: Т. В. Лазоренко, С. О. Пермінова. Електронні текстові дані. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 166 с.
2. Лях Ю. І. Лідерство в публічному управлінні : конспект лекцій для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти всіх форм навчання зі спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування / Ю. І. Лях ; Харків. нац. ун-т міськ. госп.-ва ім. О. М. Бекетова. Харків : ХНУМГ ім. Бекетова, 2022. С. 20–24.
3. Гоулман Д. Емоційний інтелект лідера / перекл. В. Глінка. Київ : Наш формат, 2019. С. 288.